

Ευθύνη... από πού προέρχεται η λέξη;

Συντάχθηκε απο τον/την Maya
Τρίτη, 23 Απρίλιος 2019 07:11 -

Του Άρη Ιωαννίδη

Η λέξη «**ευθύνη**» μας παραπέμπει ουσιαστικά στην Αρχαία Ελλάδα, στην περίοδο της αθηναϊκής δημοκρατίας (ίσως της πραγματικής δημοκρατίας) και συγκεκριμένα στον έλεγχο που υποχρεωτικά υφίστατο κάθε κρατικός αξιωματούχος ή και δημόσιος υπάλληλος (κάτι δυστυχώς που δεν συναντάμε στην εποχή μας που κυριαρχεί η αυθαιρεσία), αμέσως μετά τη λήξη της θητείας του. Τότε που όλοι λογοδοτούσαν για τις πράξεις τους και αναλόγως λάμβαναν τον έπαινο ή την παραδειγματική τιμωρία. Όφειλε, λοιπόν, όποιος υπηρετούσε τον Δήμο να λογοδοτήσει για κάθε του πράξη και αναλόγως να τιμωρηθεί σε περίπτωση που είχε διαπράξει κάτι το μεμπτό. Για αυτήν την περίπτωση υπήρχε και συγκεκριμένος υπάλληλος / ελεγκτής, ο «εύθυνος». Όταν λοιπόν ο εκάστοτε δημόσιος υπάλληλος ή κρατικός αξιωματούχος λογοδοτούσε για τις πράξεις του, πολύ απλά γινόταν «υπεύθυνος». Αν κρινόταν αθώς, χαρακτηριζόταν «ανεύθυνος», καθώς δεν έφερε καμία ευθύνη (ενοχή) για κάποιο παράπτωμα.

Η «εύθυνα» λοιπόν ήταν ένας αρκετά δίκαιος και αυστηρός συνάμα θεσμός που χαρακτήριζε την αθηναϊκή δημοκρατία, ο οποίος αποθάρρυνε κάθε επίδοξο καταχραστή ή παραβάτη. Οι ποινές ήταν ιδιαιτέρως αυστηρές, καθώς προβλεπόταν ακόμη και η ποινή του θανάτου, ενώ σε πιο ήπια μορφή ερχόταν η κατάσχεση της περιουσίας ή και εργασία σε διάφορα δημόσια έργα.

Σήμερα, βέβαια, οι λέξεις πολλές φορές ακολουθούν τον δικό τους δρόμο και έχουν χάσει εν μέρει την αρχική τους σημασία. Σήμερα, ως υπεύθυνο θα χαρακτηρίζαμε αυτόν που είναι συνεπής στις υποχρεώσεις του, ενώ αντίθετα ανεύθυνο όποιον τις παραμελεί.

Άρης Ιωαννίδης*

Φιλολόγος

https://www.schooltime.gr/2019/04/22/euthini-apo-pou-proerxetai-i-leksi/?fbclid=IwAR1iMncLGJ_Uv78X5qABK7nXQnRVdGS1K6dfDd4bb6TR2my5MXrRK0i4EiM